วารสาร มจร บาฬีศึกษาพุทธโฆส ปริทรรศน์
Journal of MCU Palisueksabuddhaghosa Review
ISSN : 3057-1952 (ONLINE)

บทวิจารณ์หนังสือ

ชื่อเรื่อง : การล้างบาป แก้ไขกรรม ตามคัมภีร์พุทธศาสนา

ผู้เขียน : พระภาวนาพิศาลเมธี วิ. (ประเสริฐ มนฺตเสวี)

ผู้วิจารณ์ : นางนพขวัญ นาคนวล[1]

Mrs. Noppakon Naknua

อาจารย์ที่ปึกษา : ผศ. (พิเศษ) ดร. สรวิชญ์ วงษ์สอาด[2]

Asst. Prof. Dr. Sorawit Wongsaard

บทนำ

หนังสือเล่มนี้มีชื่อเรื่อง “การล้างบาป แก้ไขกรรม ตามคัมภีร์พุทธศาสนา” ผู้เขียนโดย “พระภาวนาพิศาลเมธี วิ. (ประเสริฐ มนฺตเสวี)” ท่านมองว่า “บาป” ย่อมไม่เป็นที่ปรารถนาของมนุษย์ทุกคน ไม่ว่าผู้นั้นจะนับถือศาสนาใดหรือเป็นคนพาลไร้ศาสนา ก็ย่อมรู้สึกไม่ดีทุกครั้งเมื่อถูกตราหน้าว่าเป็นคนบาป หรือถูกตำหนิว่า “ทำบาป” แม้กำลังจะเชือดคอไก่ก็ตามนั่นก็เพราะบาปเป็นชื่อของความชั่ว ความไม่ดี เป็นเหตุนำมาซึ่งความทุกข์ร้อน และความย่อยยับของชีวิตในภายภาคหน้า สำหรับผู้มีศาสนาก็กลัวว่าจะต้องไปตกนรกหมกไหม้ ส่วนผู้ไร้ศาสนาไม่เชื่อในโลกหน้าก็กลัวว่า ความสุขสบาย ความสมหวังที่ตนได้รับอยู่ในปัจจุบัน จะถูกบาปส่งผลทำให้ต้องย่อยยับอับจนไปในที่สุด อาชญากรหลายคนแม้ถูกจับดำเนินคดีด้วยหลักฐานอันชัดแจ้ง ก็ยังพยายามบ่ายเบี่ยงแก้ตัวว่าตนไม่ได้ทำ ตนถูกกลั่นแกล้ง แม้ไม่กลัวต่อโทษภัยที่จะได้รับตามกฎหมาย แต่ก็กลัวที่จะถูกตราหน้าว่าเป็น “คนบาป คนชั่ว” เพราะเหตุนี้พระปัญญาตรัสรู้ของพระพุทธเจ้ารู้แจ้งว่า บาปทำให้มวลสรรพสัตว์ต้องตกนรก ไม่ว่าผู้นั้นจะเชื่อหรือไม่ก็ตาม เพราะนี่เป็นกฎธรรมชาติ ไม่ขึ้นกับความเชื่อหรือศาสนาใด ๆ เมื่อมนุษย์ผู้นิยมในเหตุผลน้อมใจเชื่อในพระปัญญาตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าแล้ว ทำให้หวนคิดกังวลถึงการกระทำผิดพลาดอันเป็นบาปในอดีตของตน จึงพากันทุกข์ร้อนเพื่อหาแนวทางแก้ไข หรือปลอบประโลมใจให้ดำรงความเป็นปกติจิตอยู่ได้ในชีวิตประจำวัน ด้วยการเร่งทำบุญเพื่อหนีบาป และถ้าเป็นไปได้ ลบล้างบาปไป

[1] นพขวัญ นาคนวล, นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาพระพุทธศาสนา, วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย / E-mail: Tuijumgem@gmail.com

[2] อาจารย์ที่ปึกษา วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย /E-mail: wongsaardsorawit@gmail.com

เลยได้ยิ่งดี แต่ในที่สุดก็ไม่มีใครหลีกหนีความเสื่อมโทรมของสังขารร่างกายไปได้ นั้นก็คือ “ต้องตาย” จากนั้นก็ต้องประสบทุกข์ยิ่งกว่าทุกข์ใด ๆ จะเทียบได้ นั่นคือต้องตกนรกหมกไหม้ ตามอำนาจบาปกรรมที่เคยทำไว้ ดังที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎกบันทึกคำว่า “นรก” ว่าเป็นภพที่มีแต่ความร้อนรนทุกข์ทรมาน หลีกหนีไม่ได้ ตายก็ไม่ได้ พระเถระท่านหนึ่งกล่าวเปรียบเทียบไว้ว่า “ความรู้สึกทุกข์ทรมานในนรกก็เหมือนกับเราฝันร้ายอย่างสุด ๆ ต่างกันแต่ในนรก เราไม่มีโอกาสผวาตื่นเท่านั้นเอง ถ้าถูกจับทรมานโยนลงในกองไฟ หรือถูกจับกรอกปากด้วยน้ำกรดแล้วตายไป ก็ยังพอทน แต่นี่อะไรในคัมภีร์พระไตรปิฎกพระพุทธเจ้าตรัสไว้ชัดเจนว่า หนีไม่ได้ ตายก็ยังไม่ได้จนกว่าจะสิ้นกรรม” แล้วมีใครบ้างที่ไม่เคยทำบาป

ดังนั้นพระพุทธศาสนาสอนให้คนเราเรียนรู้ธรรมชาติของตัวเราเองความเป็นจริงวา ชีวิตของคนเราทุกคนลวนเป็นไปเกี่ยวเนื่องกับกฎแห่งกรรมเพราะคนเราสร้างเหตุอันใดไว ยอมตองได้รับผลของการกระทำนั้น ถาสรางเหตุดียอมได้รับผลดี ถ้าสร้างเหตุชั่วยอมได้ผลร้าย เป็นความทุกขยาก ซึ่งธรรมดาแลวไม่มีมนุษย์คนใดปรารถนาความทุกข ความเดือดรอนกายเดือดรอนใจ แต่ทุกคนก็ไม่อาจปฏิเสธวิบากกรรมที่เคยทำไวในอดีตได้ส่งผลให้ไม่มีใครในโลกนี้รอดพนจากความทุกขไปได้เลยสักคน เด็กก็เป็นทุกขตามประสาเด็ก วัยรุนก็เป็นทุกขตามประสาวัยรุน ผู้ใหญ่ก็เป็นทุกขแบบผู้ใหญ่ คนจนก็เป็นทุกขตามแบบคนจน คนมั่งมีก็เป็นทุกขตามแบบคนมั่งมี ไม่วาใครจะเป็นอะไรก็เป็นทุกขได้ทั้งนั้น และในที่สุดก็ไม่มีใครรอดพนไปจากความแก ความเจ็บ ความตายได้เลยสักคน ดังนั้นเรื่องนี้ “บาปและการล้างบาป” ในคัมภีร์พระพุทธศาสนามีลักษณะและความหมายที่แต่กต่างไปจากที่หลายๆ คนเข้าใจกัน เพราะคำว่า “บาป” ในคัมภีร์พระพุทธศาสนานั้นมีความหมายว่า ความชั่วหรือธรรมชาติฝ่ายต่ำทราม อันเป็นสิ่งนำสรรพสัตว์ไปสู่ความเสื่อมทรามและความทุกข์ทรมานในอบายภูมิ 4 ยังผู้กระทำบาปนั้นให้ได้รับความเดือดร้อนและทุกข์กายทุกข์ใจในภายหลัง ซึ่งได้แก่บาปธรรมอันเป็นกิเลสฝ่ายต่ำ 7 ประการคือ อวิชชา (ความไม่รู้จริง) อโยนิโสมนสิการ (ความไม่ทำไว้ในใจโดยแยบคาย) อัสมิมานะ (ความถือตัว) อหิริกะ (ความไม่ละอายต่อบาป) อโนตตัปปะ (ความไม่เกรงกลัวต่อวิบากกรรม) และอุทธัจจะ (ความฟุ้งซ่าน) ในประเด็นนี้ เป็นความเข้าใจที่แต่กต่างกันของชาวพุทธทั่วไป ที่เข้าใจกันแค่ว่าคือ “บาป คือ วิบากของกรรมชั่วที่ต้องชดใช้” แต่ในทางศาสนามุ่งหมายถึงสภาวะกิเลสที่ทำให้จิตใจเศร้าหมองหรือเหตุปัจจัยให้ทำทุจริตทางกาย วาจาใจ เพราะหตุนี้ การทำบุญบริจาคทานเพื่อล้างบาป ดังที่ชาวพุทธจำนวนมากเข้าใจกันนั้นจึงเป็นความเข้าใจที่ไม่สอดคล้องกับหลักการที่แท้จริงในพระพุทธศาสนา เพราะบุญอย่างเดียวยังล้างบาปไม่ได้ บุญช่วยได้แต่ชะลอวิบากของบาปกรรมหรืออกุศลกรรมไว้ชั่วคราวเท่านี้ ส่วนการล้างบาปที่ถูกต้องตามหลักการในพระพุทธศาสนานั้น คือการชำระล้างกิเลสออกจากจิต 3 ระดับ คือ ชำระล้างวีติกกมกิเลสให้เบาบางลงได้ด้วยอำนาจของศีลเรียกว่าตทังคปหาน สามารถข่มปริยุฏฐานกิเลสไว้ได้ด้วยอำนาจของสมาธิ ตราบเท่าที่สมาธิยังมีกำลัง เรียกว่า “วิกขัมภนปหาน” และสามารถประหาณอนุสัยกิเลสอย่างสิ้นเชิงได้ด้วยวิปัสสนาปัญญาในมรรคญาณทั้ง 4 เรียกว่า สมุจเฉทปหาน การประหาณซ้ำลงไปอีกไม่ให้กิเลสนั้นกลับมีขึ้นใหม่ได้เรียกว่า “ปฏิปัสสัทธิปหาน” เมื่อหลุดพ้นไปจากสังขารธรรมทั้งปวงอย่างสิ้นเชิงแล้ว จัดเป็นนิสสรณปหานเป็นนิโรธสัจ คือพระนิพพานอย่างสมบูรณ์และถาวร นั้นเอง

เนื้อหา

เนื้อหาของหนังสือเรื่อง **“**การล้างบาป แก้ไขกรรม ตามคัมภีร์พุทธศาสนา” เขียนโดย “พระภาวนาพิศาลเมธี วิ. (ประเสริฐ มนฺตเสวี)” โดยมีสาระความสำคัญไว้ทั้งหมด 14 ข้อ ได้แก่ 1) หลักการเรื่องกฎแห่งกรรมใน 31 ภูมิ 2) ระบบกฎแห่งกรรมมาจากไหนใครเป็นผู้สร้างกฎนี้ 3) กรรมและการให้ผลของกรรม 3 เงื่อนไข 12 รูปแบบ 4) กรรมกับการเกิดในภพชาติใหม่ 5) ความดับแห่งกรรมและความสิ้นกรรม 6) ความหมายและเกณฑ์ตัดสินบาปในพระพุทธศาสนา 7) ผลแห่งบาปคือความทุกข์ทรมานในอบายภูมิ 4 8) ผลแห่งบาปใหญ่ คือ การหมกไหม้อยู่ในนรก 9) การทำบุญให้ทานมากๆ พ้นทุกข์ได้หรือไม่ ? 10) การทำบุญเพื่อล้างบาป 11) ศาสนาพุทธล้างบาปได้หรือไม่ ? 12) วิธีล้างบาปในพระพุทธศาสนา 13) เทคนิควิธีแก้ไขบาปกรรมในพระพุทธศาสนา 14) เจริญสุทธวิปัสสนาภาวนา 7 ขั้นตอน บรรลุธรรมในชาตินี้ จะเห็นได้ว่า ในแต่ละข้อมีความสำคัญดังนี้ คือ

1) หลักการเรื่องกฎแห่งกรรมใน 31 ภูมิ

คำว่า “กรรม” หมายถึง การกระทำอันประกอบไปด้วยเจตนา คือทำด้วยความจงใจหรือตั้งใจทำ มีความหมายเป็นกลาง ไม่ว่าจะเป็นการทำดี หรือทำชั่ว ก็จัดเป็นกรรมทั้งสิ้น หากเป็นกรรมดีเรียกว่า “กุศลกรรม” หากเป็นกรรมชั่วเรียกว่า “อกุศลกรรม” สามารถยืนยันได้ถึงความจริงแท้ ในคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ที่แตกต่างจากศาสนาอื่นอย่างสิ้นเชิงว่า “สิ่งที่เราประสบอยู่ทุกวันนี้ เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำของตนเองในอดีตทั้งสิ้น ไม่ใช่ใครที่ไหนมาดลบันดาล หรือลงโทษ” ดังนั้นกรรมและการให้ผลของกรรมเป็นกระแสต่อเนื่องมาจากการกระทำของบุคคลที่ยังมีกิเลสตัณหา ดังพระพุทธเจ้าตรัสว่า “ตัณหาทำคนให้เกิดอีก จิตของคนนั้นย่อมพ่านไปเวียนว่ายในวัฏฏสงสาร เพราะกรรมเป็นที่ไปในเบื้องหน้าของสัตว์” ไม่ว่าศาสนาและลัทธิความเชื่อในโลกนี้ มีมากมายสวนใหญ่จำแนกภพภูมิหลังความตายไว้เพียง 2 ภูมิ คือ นรกและสวรรค์ เช่น ศาสนาพุทธ ซึ่งเป็นศาสนาเดียวที่จำแนกภพภูมิของสัตว์ไว้อย่างครบถ้วนถึง 31 ภูมิ และบอกวิธีดำเนินไปสู่ภูมินั้น ๆ ตามอำนาจบุญและบาปที่ตนเองได้ทำไว้ตอเมื่อเขาเบื่อหน่ายการเวียนว่ายตาย เกิด แสวงหาวิธีตัดวงจรนี้เสียด้วยการเจริญวิปัสสนา ตามหลักของมรรคมีองค์ 8 เพื่อบรรลุถึงพระนิพพาน จึงจะหลุดพ้นจากทุกข์ และการตกนรกไ อย่างสิ้นเชิงนั้นเอง

2) ระบบกฎแห่งกรรมมาจากไหนใครเป็นผู้สร้างกฎนี้

กฎแห่งกรรม คือ กฎที่แสดงให้เห็นถึง “เหตุและผล” ของการกระทำของมนุษย์ ก็คือ กระทำ ดี หรือชั่ว ก็ตาม บุคคลผู้กระทำนั้นจักต้องเป็นผู้รับผลของกรรมนั้นๆ เสมอ มิได้เกิดจากการดลบันดาลจากอำนาจของพระเจ้าองค์ใด และไม่มีใครมารับผลของกรรมแทนได้ ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ของสรรพสิ่ง (อิทัปปจจยตา) ที่มีเหตุและผล ซึ่งเป็นกฎของธรรมชาติ ที่เกิดจากกุศลธรรมและอกุศลธรรม เพราะกฎแห่งกรรมเป็นเรื่องราวความเป็นจริงของชีวิต เช่น ประกอบเหตุอย่างนี้ ต้องไปมีผลอย่างนั้น ประสบผลอย่างนี้ เพราะประกอบเหตุมาอย่างนั้น ซึ่งหมายถึง การกระทำทางกาย ทางวาจา และทางใจ จะดีหรือชั่ว เจตนาหรือไม่ จะน้อยหรือมาก ทุกเพศทุกวัยล้วนมีผลทั้งสิ้นที่ไม่มีผลไม่มีเลย ผลบางอย่างปรากฏในปัจจุบันทันตาเห็น บางอย่างเห็นผลตอนตายไปแล้ว กฎแห่งกรรมนี้ ไร้ความปรานี ไม่มีข้อยกเว้นให้กับใครๆ ไม่จำกัดเชื้อชาติ ภาษา ศาสนาใดก็ตามในโลก จะอยู่บนดิน

บนน้ำ บนอากาศ ดวงจันทร์ ดวงดาว ก็หนีกฎแห่งกรรมไม่พ้น เหมือนกัน กฎหมายหรือกฎเกณฑ์อะไรบางอย่างในโลกที่มนุษย์สมมติกันขึ้นมาเอง ดังนั้นกฎแห่งกรรมเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ ไม่รู้อันตราย ถ้ารู้แล้วเอาตัวรอดปลอดภัยได้ แม้ยังไม่หมดกิเลส แต่ก็จะมีชีวิตอยู่ในสังสารวัฏได้อย่างปลอดภัยไม่พลัดไปสู่อบายภูมิที่มีความทุกข์ทรมานมาก จะท่องเที่ยวสร้างบารมีอยู่เพียงสองภพภูมิ คือ มนุษยโลกกับเทวโลก ดังนั้นเรื่องกฎแห่งกรรมอย่างถ่องแท้จะทำให้เราดำเนินชีวิตด้วยการสั่งสมบุญบารมีมากกว่า ส่วนที่จะผิดพลาดน้อย ผิดจะไม่ค่อยมี แต่จะมีอยู่เพียงแค่พลาดพลั้ง เผอเรอ ประมาทเลินเล่อ แม้เวลาตายก็จะตายเป็น พร้อมที่จะตายอย่างถูกหลักวิชชาหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา

3) กรรมและการให้ผลของกรรม 3 เงื่อนไข 12 รูปแบบ

กรรมและการให้ผลของกรรม 3 เงื่อนไข 12 รูปแบบ คำว่า กรรม หมายถึง การกระทำที่ประกอบไปด้วยเจตนา ที่เรียกวา กุศลกรรม และ อกุศลกรรม หมายถึง กรรมและการให้ผลของกรรม (วิบาก) หมายถึงการกระทำของบุคคลที่ยังมีกิเลสตัณหา มีผลมากหรือมีผลน้อยก็ขึ้นอยู่กับเจตนาในการกระทำกรรมนั้นๆ ด้วยอำนาจของราคะ โทสะ หรือโมหะ กรรมนั้นก็เป็นกรรมหนัก อันกอให้เกิดวิบากที่รุนแรงหนักหนวงตามไปด้วย แต่ถามีเจตนาในการกระทำออน สักวาทำลงไปด้วยความจำเป็นบางอย่างกรรมก็เป็นกรรมเบา ดังนั้นสาเหตุของกฎแหงกรรม เนื่องจากกฎแห่งกรรมมีความซับซ้อนยากต่อการทำความเข้าใจ ดังที่พระอรรถกถาจารย์ได้รวบรวมและจัดหมวดหมู่เนื้อหากฎแห่งกรรมขึ้น เพื่อจำแน่กลักษณะการให้ผลของกรรมออกเป็นส่วน ๆ ทำ ให้ง่ายต่อการศึกษาและทำความเข้าใจมาก เช่น กรรม 12 แบ่งการให้ผลของกรรมออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่ 1 กรรมให้ผลตามหน้าที่ มี 4 อย่าง คือ 1) กรรมทำหน้าที่นำไปเกิด กรรมทำหน้าที่สนับสนุน 3) กรรมทำหน้าที่บีบคั้น 4) กรรมทำหน้าที่ตัดรอน ประเภทที่ 2 กรรมให้ผลตามลำดับกำลัง มี 4 อย่าง คือ 1) กรรมหนัก 2) กรรมใกล้ตาย 3) กรรมทำบ่อยจนคุ้นเคย 4) กรรมสักแต่ว่าทำ และ ประเภทที่ 3 กรรมให้ผลตามเวลาที่ให้ผล มี 4 อย่าง คือ 1) กรรมที่ให้ผลในปัจจุบันชาติ 2) กรรมที่ให้ผลชาติหน้า 3) กรรมที่ให้ผลชาติต่อ ๆ ไป 4) กรรมที่เลิกให้ผล หรือไม่ได้โอกาสให้ผล จะเห็นได้ว่า **ลักษณะการให้ผลของกรรมทั้ง**เรื่องกรรม 12 นั้น ไม่ได้สูญหายไปไหน แต่กำลังทำงานอยู่ตลอดเวลา ซึ่งกรรมแต่ละหมวดก็มีหน้าที่ มีลำดับ และมีระยะเวลาในการให้ผลที่ชัดเจนเปรียบเหมือนการปลูกต้นไม้ที่กว่าต้นไม้ชนิดนั้น ๆ ที่ได้ปลูกขึ้นมาจะเจริญเติบโตให้ร่มเงา แผ่กิ่งก้านสาขาได้นั้นต้องใช้เวลาในการเจริญเติบโตเป็นเดือนเป็นปี กรรมก็เช่นเดียวกันนั้นเอง

4) กรรมกับการเกิดในภพชาติใหม่

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาเดียวในโลก ที่สามารถพาสัตว์โลกให้ข้ามฟากไปสู่ฟากที่ปลอดจากการเกิด แก่ เจ็บ ตาย ให้ไปอยู่ในสวรรค์ แต่ไม่รู้ว่า สวรรค์ที่ไปอยู่นั้นยังไม่ได้เป็นสวรรค์ที่ถาวร เป็นสวรรค์ที่จะต้องเสื่อม แล้วก็ต้องให้ผู้ที่ไปอยู่บนสวรรค์นั้น กลับมาเกิดเป็นมนุษย์ใหม่ เกิดมาเวียนว่ายตายเกิดใหม่ ถึงแม้จะทำบุญได้มากมายก่ายกอง ตายไปได้ไปเกิดบนสวรรค์ชั้นต่างๆ ก็ตาม แต่บุญที่ส่งให้ไปเกิดในสวรรค์ชั้นต่างๆ นั้น ก็ต้องมีวันหมดไป เมื่อหมดไป สัตว์โลกก็จะต้องตกจากสวรรค์ แล้วก็กลับมาเกิดเป็นมนุษย์ใหม่ แล้วก็เกิดมาแล้วก็มาทำบุญ ทำอะไรกันใหม่ แต่จะไม่สามารถที่จะหลุดออกจากการเกิดแก่เจ็บตายได้ ไม่สามารถยุติการเวียนว่ายตายเกิดในภพต่างๆ ของสังสารวัฏได้ มีภพอยู่ 3 ภพ ด้วยกัน ที่เรียกว่า “ไตรภพ”

หมายถึง เป็นที่ไปของดวงวิญญาณของสัตว์โลก ของมนุษย์ หลังจากที่ร่างกายของมนุษย์ตายไป ดวงวิญญาณของมนุษย์นี้ไม่ได้ตายไปกับร่างกาย ก็จะไปอยู่ตามภพต่างๆ ขึ้นอยู่กับบุญกับบาปที่ได้ทำไว้ในขณะที่มีชีวิตอยู่อย่างพวกเรา พวกเรานี้ถ้าเราตรวจตราดูในการกระทำของพวกเรา เราก็คงจะเห็นว่าเราทำบาปบ้างหรือไม่ เราทำบุญบ้างหรือไม่ บุญและบาปที่เราทำกันอยู่นี้แหละ เป็นตัวที่จะส่งให้เราไปอยู่ตามภพต่างๆ กัน แล้วก็หลังจากที่ไปอยู่ตามภพต่างๆ นั้น ได้เวลาหนึ่ง บุญหรือบาปที่ส่งเราไปนั้นก็จะหมดกำลัง เราก็จะกลับมาเกิดเป็นมนุษย์ใหม่ เราก็มาทำบุญทำบาปกันใหม่ นี่คือ เรื่องของการเวียนว่ายตายเกิด เรามาเกิดเป็นมนุษย์ เรามาทำบุญทำบาป พอตายไป เราก็ไปรับผลบุญผลบาปในภพทั้ง 3 ภพด้วยกัน ภพที่ 1 เรียกว่า “กามภพ” ภพที่ 2 เรียกว่า “รูปภพ” ภพที่ 3 เรียกว่า “อรูปภพ” นี่คือ สังสารวัฏ สังสารวัฏหรือวัฏสงสาร คือ ไตรภพเป็นที่สัตว์โลกเราสลับกันไปสลับกันมา ตามอำนาจของบุญของบาป ที่เราทำไว้ในขณะที่เราเกิดเป็นมนุษย์ ภพมนุษย์นี้เท่านั้นที่เป็นภพที่สามารถสร้างบุญสร้างบาปได้ ส่วนภพอื่นๆ นี้ เป็นที่ไปรับผลบุญผลบาป ไม่สามารถไปสร้างบุญหรือสร้างบาปในภพอื่นๆ ได้ มีแต่ภพของมนุษย์และของเดรัจฉานเท่านั้น ที่มาสร้างบุญสร้างบาปกัน ภพเดรัจฉานก็สร้างบุญไม่ได้ สร้างได้แต่บาป มีภพของมนุษย์ที่จะสร้างบุญหรือสร้างบาป แล้วก็ต้องไปเกิดในกามภพบ้าง รูปภพบ้าง อรูปภพบ้าง “กามภพ” นี้คือ ภพของสัตว์โลกที่ยังเสพกาม คำว่า “กาม” นี้หมายถึงกามคุณ 5 คือ รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ผู้ที่ยังเสพ เมื่อตายไปแล้วก็ยังต้องมาเกิดในกามภพ 2 ซีกด้วยกัน 1) ซีกที่มีความสุขเราเรียกว่า “สวรรค์” 2) ซีกที่มีความทุกข์เราเรียกว่า “อบาย”

5) ความดับแหงกรรมและความสิ้นกรรม

ความสิ้นกรรม หมายถึง ไม่มีกรรม กรรมดับสนิท หมดไป พอสิ้นกรรมก็สิ้นทุกข์ เพราะกรรมนั้นมันเกิดจากกิเลส มีความไม่รู้อริยสัจ ก็เกิดความอยากได้เพื่อตนเอง อยากให้ตัวเองเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ แล้วก็ไปทำกรรมตามความยึดถือ ทำกรรมแล้วก็ได้รับผลวิบากเป็นสุขบ้างเป็นทุกข์บ้าง ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง พอได้รับผลสุขบ้างทุกข์บ้างก็ยังไม่หมดอวิชชา ก็ไม่หมดตัณหา มันไม่อิ่มก็ทำวนเวียนไปเรื่อย ๆ มี 2 นัย คือ สิ้นอายุกรรมกับ สิ้นกรรม สิ้นอายุเป็นที่เข้าใจได้ง่าย แต่สิ้น กรรมเพราะหมดกิเลสสิ เป็นการสิ้นกรรมที่ถาวร ดังพระอริยบุคคลตั้งแต่ชั้นอนาคามีถึงพระอรหันต์ เหล่านี้สิ้นกิเลสแล้ว ไม่กลับมาเกิดให้เป็นทุกข์อีก พอสิ้นกรรมก็สิ้นทุกข์ เพราะกรรมนั้นมันเกิดจาก กิเลส มีความไม่รู้อริยสัจ ก็เกิดความอยากได้เพื่อตนเอง อยากให้ตัวเองเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ แล้วก็ไป ทำกรรมตามความยึดถือ ทำกรรมแล้วก็ได้รับผลวิบากเป็นสุขบ้างเป็นทุกข์บ้าง ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง พอ ได้รับผลสุขบ้างทุกข์บ้างก็ยังไม่หมดอวิชชา ก็ไม่หมดตัณหา มันไม่อิ่มก็ทำวนเวียนไปเรื่อย ๆ แต่เมื่อใด เราฝึกฝนจนรู้ความจริง ตัณหาก็ถูกละได้ ละความอยาก ละความต้องการ ละความคาดหวัง ได้ นั่นแหละจึงจะสิ้นกรรม กรรมสิ้นไป ทุกข์ก็สิ้นไป ดังนั้นการสิ้นกรรมนั้นต้องศึกษาเพื่อฝึกฝนตนเองให้ถูกวิธี ถ้ายังทำผิดอยู่ จะได้แก้ไขให้ถูกต้อง หยุดแล้วก็สำรวมระวัง แล้วก็ชำระล้าง ลดโอกาสที่สิ่งไม่ดีจะมาให้ผล จนกระทั่งปิดไปได้ แล้วก็ถึง ที่สุด คือให้สิ้นกรรมหมดกรรมไป เริ่มต้นก็สิ้นกรรมไม่ดีก่อน ท้ายสุดแม้แต่ดีก็ไม่เอาด้วย หนทางฝึกฝน ก็ตามหลักโพธิปักขิยธรรมมีอริยรรคมีองค์ 8 ประการเป็นกลุ่มสุดท้าย พระพุทธเจ้าตรัสว่า “สงบ ระงับ กำจัดมิจฉาวิตกได้ หมดทุกข์ หมด

ตัณหา หลุดพ้นแล้ว ปราศจากกิเลสเป็นเหตุเสียบแท้งไม่ยึดถือว่าเป็นของเรา ไม่คด ไม่มีอุปธิ หมดสิ้นกิเลสเป็นเหตุเนิ่นช้า ได้บรรลุวิชชา 3 มีความรุ่งเรือง”

6) ความหมายและเกณฑ์ตัดสินบาปในพระพุทธศาสนา

คำว่า บาป หมายถึง การกระทำ ผิดหลักคำสอนหรือข้อห้ามในศาสนาความชั่ว สิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่น่าปรารถนา ไม่น่าพอใจสำหรับบัณฑิต บาปนั้นมีคำหลายคำ เช่น อกุศล ทุจริต อกรณียะ วิสมจริยา อธรรมจริยา เป็นต้น มูลเหตุให้เกิดบาปหรือความชั่วมาจากสิ่งที่เรียกรวมๆ ว่า กิเลส ได้แก่ สภาวธรรมฝ่ายชั่วที่มีอยู่ในสันดานมนุษย์ปุถุชน มีลักษณะทำให้จิตเสื่อมทรามที่มีอยู่ในจิตใจของผู้นั้น ชักจูงทำให้ความชั่วต่างๆ กิเลสเหล่านั้นเป็นสภาวะที่มีความสลับซับซ้อนและแฝงลึกอยู่ในจิตของมนุษย์ เป็นตัวคอยบังคับบัญชาพฤติกรรมทั้งหลายของมนุษย์ให้เป็นไปต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ของมันทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว กิเลสที่เป็นรากเหง้าของบาปหรือความชั่วที่กระตุ้นชักจูงเป็นสาเหตุให้มนุษย์หรือสรรพสัตว์กระทำความชั่ว ได้แก่ อกุศลมูล คือ โลภะ โทสะ และโมหะ (หลง, โง่) นั่นเอง โดยลักษณะของกรรมชั่วหรือการกระทำที่ประกอบด้วยอกุศลเจตนา ซึ่งอาจเกิดขึ้นทางกาย ทางวาจา หรือทางใจก็ได้ การที่จะเข้าใจเรื่องกรรมให้ชัดเจน จะต้องแยกแยะขอบเขตระหว่างนิยามและนิยมให้เข้าใจเสียก่อนเพื่อจะได้ไม่เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจสับสนเรื่องบาปกับบุญและกรรม ดังนั้นเกณฑ์วินิจฉัยหรือตัดสินเรื่องกรรมดีและกรรมชั่ว (บาป) ในแง่ของกรรมให้ถือเอาเจตนาเป็นหลักตัดสินว่าเป็นกรรมหรือไม่ และกรรมในแง่ที่ว่ากรรมนั้นดีหรือชั่ว ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ 1) เกณฑ์หลัก คือ ตัดสินด้วยความเป็นกุศลหรือเป็นอกุศล ได้แก่ 1.1) พิจารณามูลเหตุว่าเป็นเจตนาที่เกิดจากกุศลมูล คือ อโลภะ อโทสะ อโมหะ หรือเกิดจากอกุศลมูล คือ โลภะ โทสะ โมหะ 1.2) พิจารณาตามสภาวะว่าเป็นสภาพเกื้อกูลแก่ชีวิตจิตใจหรือไม่ ทำให้จิตสบาย ไร้โรค ปลอดโปร่ง ผ่องใส สมบูรณ์ หรือไม่ ส่งเสริมหรือบั่นรอนคุณภาพและสมรรถภาพของจิตช่วยให้กุศลธรรม (สภาพที่เกื้อกูล) ทั้งหลายเจริญงอกงามขึ้น อกุศลธรรมทั้งหลายลดน้อยลง หรือทำให้กุศลธรรมลดน้อยลง อกุศลธรรมทั้งหลายเจริญงอกงามขึ้น ตลอดจนมีผลต่อบุคลิกภาพอย่างไร และ 2) เกณฑ์ร่วม คือ การใช้มโนธรรม นั้นก็คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีของตนเองพิจารณาการที่กระทำนั้นตนเองติเตียนตนเองได้หรือไม่ เสียความเคารพตนหรือไม่ พิจารณาความยอมรับของวิญญู หรือนักปราชญ์หรือบัณฑิตชน ว่าเป็นสิ่งที่วิญญูยอมรับหรือไม่ ชื่นชมสรรเสริญ หรือตำหนิติเตียน พิจารณาลักษณะ และผลของการกระทำ ต่อตนเอง ต่อผู้อื่นได้แก่ 2.1) เป็นการเบียดเบียนตน เบียดเบียนผู้อื่น ทำตนเองหรือผู้อื่นให้เดือดร้อนหรือไม่ และ 2.2) เป็นไปเพื่อประโยชน์สุข หรือเป็นไปเพื่อโทษทุกข์ ทั้งแก่ตน และผู้อื่น

7) ผลแห่งบาป คือ ความทุกขทรมานในอบายภูมิ 4

คำว่า อบายภูมิ 4 เรียกอีกอย่างว่า ทุคติภูมิ ได้แก่ นรกภูมิ เปรตภูมิ อสุรกายภูมิ หรือ เดรัจฉานภูมิ เป็นภูมิที่ปราศจากความสุข เป็นภูมิที่ขวางต่อนิพพาน คือ ผู้ที่ตกไปในอบายภูมิแล้ว โอกาสที่จะทำคุณงามความดีไม่มีเลย เพราะต้องไปชดใช้บาปกรรม ที่เคยได้สร้างไว้ 10 อย่าง เรียกว่า อกุศลกรรมบถ 10 ได้แก่ การทำบาปทางกาย ทางวาจา และทางใจ การทำบาปทางกาย เรียกว่า กายทุจริต มี 3 คือ 1) การฆ่าสัตว์ตัดชีวิตให้ถึงแก่ความตาย 2) การถือเอาของ ๆ ผู้อื่นมาเป็นของตน โดยที่เจ้าของเขามิได้อนุญาต และ 3) การก้าวล่วง

ประเวณีในหญิงอื่นที่มิใช่ภรรยาของตน นอกจากนี้ การทำบาปทางวาจา เรียกว่า วจีทุจริต 4 ได้แก่ 1) การพูดเท็จ การพูดที่โกหกหลอกลวง เป็นการพูดที่ไม่ตรงกับความจริง 2) การพูดส่อเสียด เป็นการพูดยุแหย่ทำให้คนที่เขารักกันเข้าใจผิด โกรธกัน เลิกรักกันไป 3) การพูดคำหยาบ การด่าทอกัน เป็นการพูดที่ไม่สุภาพ และ 4) การพูดเพ้อเจ้อ เป็นการพูดที่ไร้สาระ เมื่อได้ทำบาปทางวาจา คือ การพูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดคำหยาบ และพูดเพ้อเจ้อ ตามองค์ประกอบ ข้างต้นนี้ ชื่อว่าเป็นบาปที่มีกำลังแรง เป็นชนกกรรมนำเกิดในอบายภูมิ 4 แน่นอน ผู้ทำบาปทางใจเข้ากฎเกณฑ์ดังกล่าวนี้ นับว่าเป็นบาปที่มีกำลังแรง สามารถนำเกิดในอบายภูมิทั้ง 4 ได้ เพราะบาปที่ทำ ไม่สูญหายไปไหน เมื่อตายลงก็จะส่งผลให้เกิดในที่ 4 แห่งด้วยกัน คือ นรกภูมิ เปรตภูมิ อสุรกายภูมิ และเดรัจฉานภูมิเป็นที่เกิดของคนที่ทำบาป เมื่อตายไปก็ต้องไปเสวยผล ของบาปที่ทำไว้ ได้รับความทุกข์ทรมานแสนสาหัส ท่านได้กล่าว ไว้ว่า **มี 8 ขุม** เรียกว่า **“ มหานรก 8 ขุม ”**

8) ผลแหงบาปใหญ่ คือ การหมกไหมอยู่ในนรก

คำว่า “นรก” แปลว่า “เหว” คือ สถานที่ที่ไม่มีความเจริญ หมายถึง สถานที่ทรมานสัตว์ทำบาปเช่นเดียวกัน มี 8 คือ 1) สัญชีวะ หมายถึง คืน ชีวิตขึ้นเอง 2) กาฬสุตตะ หมายถึง เส้นดำ 3) สังฆาฏะ หมายถึง กระทบกัน 4) โรรุวะ หมายถึง ร้องครวญคราง 5) มหาโรรุวะ หมายถึง ร้องครวญครางมาก 6) ตาปนะ หมายถึง ร้อน 7) ปตาปนะ หมายถึง ร้อนสูงมาก 8) อวีจิ หมายถึง ไม่มีระหว่าง จะเห็นได้ว่า นรกใหญ่ทั้ง 8 ขุมนี้ เป็นเครื่องทรมาน เช่น พื้นแผ่นดินเหล็กและเครื่องอาวุธเหล็กต่างๆ มีไฟ คือ เหล็กนั่นแหละลุกเป็นไฟร้อนแรง มีภูเขาเหล็กที่กลิ้งมาบด และมีหมอกควันชนิดเป็นกรด หรือด่าง ในขุมนรกที่ 1 และที่ 2 มีนายนิรยบาล แปลว่า ผู้รักษานรก เรียกว่า ยมบาล เป็นผู้ทำการทรมานสัตว์นรกแต่นรกขุมที่ลึกลงไปกว่านั้น ในอรรถกถาสังกิจจชาดกไม่ได้กล่าวถึงนายนิรยบาล กล่าวถึงไฟ เหล็ก เช่น เครื่องอาวุธต่างๆ เป็นต้น บังเกิดขึ้นทรมานสัตว์นรกเอง จะเห็นได้ว่า นรกใหญ่ทั้ง 8 ขุม มีนรกเล็กบริวารใน 4 ด้าน ด้านละ 4 ขุม รวม 16 ขุม รวมนรกบริวารของนรกใหญ่ทั้ง 8 ขุม ได้ 128 ขุม รวมนรกใหญ่อีก 8 ขุมเป็น 136 ขุม จะเห็นได้ว่า นรกบริวาร 16 ขุม ซึ่งอยู่ล้อมรอบสัญชีวนรก ได้แก่ 1) เวตรณีนรก หมายถึง แม่น้ำเวตรณี 2) สุนขนรก หมายถึง นรกสุนัข 3) สัญโชตินรก หมายถึง นรกไฟโพลง 4) อังคารกาสุนรก หมายถึง นรกหลุมถ่านเพลิง 5) โลหกุมภีนรก หมายถึง นรกหม้อโลหะ 6) คีวลุญจนรก หมายถึง นรกที่ดึงคอให้หลุด 7) ถุสปลาสนรก หมายถึง นรกข้าวลีบและแกลบ 8) สัตติหตสยนรก หมายถึง นรกที่แท้งด้วยหอกจนล้มลง 9) วิลตกนรก หมายถึง นรกแล่เนื้อ 10) ปุราณมิฬหนรก หมายถึง นรกมูตรคูถหรือนรกอาจมเก่า 11) โลหิตปุพพนรก หมายถึง นรกน้ำเลือดน้ำหนอง 12) อยพลิสนรก หมายถึง นรกเบ็ดเหล็ก 13) อุทธังปาทนรก หมายถึง นรกที่จับเท้ายกขึ้นเบื้องบน 14) อวังสิรนรก หมายถึง นรกที่จับศีรษะห้อยลงเบื้องต่ำ 15) โลหสิมพลีนรก หมายถึง นรกต้นงิ้วเหล็ก และ16) ปจนนรก หมายถึง นรกหมกไหม้ นรกทั้ง 16 ขุมนี้ ท่านว่ายัดเยียดเบียดเสียดเต็มไปด้วยสัตว์นรก ที่เรียกว่า อุสสทนรก แปลว่า นรกยัดเยียดเบียดเสียด เป็นนรกบริวารซึ่งอยู่ 4 ด้านของสัญชีวนรก ซึ่งเป็นนรกใหญ่ขุมที่ 1 มีนายนิรยบาลเป็นผู้ทำหน้าที่ทรมานประจำอยู่ทุกขุม เป็นจำพวกนรกร้อนเช่นเดียวกัน ส่วนนรกบริวารของนรกใหญ่อีก 7 ขุม ยังไม่พบแสดงไว้ นอกจากนี้ ยังมีนรกอนุบริวารถัด

ออกไปอยู่รอบนอกของนรกบริวารทั้ง 16 นั้นอีกมากมาย และเป็นธรรมดาของสัตว์นรกทั้งปวงที่ถูกทรมานอยู่ในนรกจะไม่ตาย รับการทรมานต่อไปจนกว่าจะสิ้นกรรม

9) การทำบุญให้ทานมากๆ พนทุกข์ได้หรือไม่ ?

คำว่า บุญ หมายถึง ชำระ ฟอกล้าง ส่วนคำว่า “ทาน” คือ การให้ การสละกำจัดความโลภ เป็นเหตุให้ทำทุจริตทางกาย วาจา ใจ นั่นก็คือ กิเลสนั่นเอง ฉะนั้น คำถามนี้จึงตอบได้ว่าเฉพาะบุญอย่างเดียวยังล้างบาปไม่ได้ บุญช่วยได้เพียงแต่ชะลอวิบากกรรมไว้ชั่วคราวเท่านั้น และไม่มีวิธีการใดที่จะลบล้างวิบากกรรมที่ทำไปแล้วด้วยเจตนาได้แต่พระพุทธเจา ทรงพบเงื่อนไขวา วิบากกรรม..ลบล้างไม่ได้ก็จริง! แต่สามารถหลีกหนีไปให้พนจากการตองรับวิบากกรรมได้ด้วยการกำจัดเชื้อที่ทำให้ตองเกิดอีกเพราะเมื่อไม่เกิดอีกก็ไม่ตองรับวิบากกรรมใดๆ อีกตอไป ซึ่งเชื้อที่กอให้เกิดการเกิดใหม่ก็คือ “กิเลสตัณหา” นั่นเอง สามารถชำระล้างได้อย่างเป็นขั้นตอนด้วยมรรคญาณ ที่เกิดจากการเจริญวิปสสนาในพระพุทธศาสนาเพียงเทานั้น เพราะว่าศาสนาพุทธล้างบาปให้ใครไม่ได้ แต่บอกวิธีหลีกหนีจากการตองเสวยวิบากกรรมทั้งมวลได้ โดยการชำระล้างกิเลสให้หมดสิ้นไป ด้วยการลงมือปฏิบัติวิปสสนา ทำมรรคญาณให้เกิดขึ้น ซึ่งมรรคญาณนี้แหละเป็นคุณเครื่องชำระล้างบาป ได้อย่างแท้จริง มิใชเพียงแคความเชื่อลมๆ แลง ๆ เพราะเมื่อผู้ปฏิบัติเขาถึงแลว ก็จะรูแจ้งสภาวะจิตของตนเองวา ล้างบาปได้แลวหรือยัง ไม่ตองให้ใครมาบอกหรือบงการเหมือนกับเราลิ้มรสมะนาวแลวรู้วา เปรี้ยว โดยไม่ตองไปเชื่อใคร หรือให้ใครมาบอก ดังที่ พระพุทธเจาตรัสถึงมุนีผู้ล้างบาปวา “บุคคลผู้เป็นมุนีทางกายเป็นมุนีทางวาจา เป็นมุนีทางใจ ผู้ไม่มีอาสวะแลว เป็นมุนีผู้สมบูรณด้วยโมเนยยธรรม เป็นผู้ล้างบาปได้” เพราะเป็นผู้ชำระล้างบาปทั้งปวงแลว ด้วยมรรคญาณ คือ ญาณที่ทำหนาที่ประหาณกิเลส หรือจะกล่าวว่าล้างกิเลส เป็นญาณลำดับขั้นที่ 14 ในญาณ 16 ที่เกิดแก่ผู้เจริญวิปสสนาภาวนา ซึ่งแบ่งความสามารถในการประหาณกิเลสออกเป็น 4 ขั้น ดังนี้ 1) โสดาปตติมรรคญาณ 2) สกทาคามิมรรคญาณ 3) อนาคามิมรรคญาณ และ 4) อรหัตตมรรคญาณ เพราะพระอรหันตไม่มีการเวียนว่ายตายเกิดอีกตอไป เมื่อไม่เกิดอีกก็ตองไม่แก่ ไม่ตองตาย ไม่ตองรับวิบากกรรมใดๆ อีกตอไปนั้นเอง

10) การทำบุญเพื่อล้างบาป

ชาวพุทธหลายคนมีความเชื่อฝงใจวา การล้างบาปไม่มีในพุทธศาสนา อย่าง แน่นอน บุญและบาปนำมาลบล้างกันไม่ได้อย่างเด็ดขาดโดยยึดแน่วคิดวา การล้างบาปก็คือการสารภาพความผิดแลวบาปทั้งหมดก็จะหลุดหายไปอย่างที่ทำกันในบางศาสนา แต่โดยความเป็นจริงแลว พระพุทธเจาหาได้ทรงปฏิเสธการ ล้างบาปไม่ พระองคกลับทรงตรัสย้ำถึงวิธีการล้างบาปที่ถูกตอง ที่มิใชเพียงแคปากพูดหรืออาบน้ำ นั่นคือ ทรงตรัสรับรองวา บาปสามารถล้างได้โดยการชำระล้างที่กิเลสอัน เป็น เหตุให้เกิดบาปนั้นๆ อีกทีหนึ่งด้วยมรรคญาณ อันเกิดจากการเจริญวิปสสนาในพุทธศาสนาเพียงเทานั้น ซึ่งเป็นการล้างบาปที่แท้จริงพระสัมมาสัมพุทธเจาตรัสถึงบุคคลผู้ล้างบาปได้แลวไววา บุคคลผู้มีกาย วาจา ใจสะอาด ไม่มีอาสวะ เป็นผู้สะอาด ถึงพรอมด้วยความสะอาด บุคคลนั้นเรียกวา เป็นผู้ล้างบาปได้แลว และผู้มีสัมมาทิฏฐิ ยอมล้างมิจฉาทิฏฐิได้ ล้างบาปอกุศลเป็นอันมากที่เกิดขึ้นเพราะมิจฉาทิฏฐิเป็นปจจัยได้ และกุศลธรรมเป็นอันมากยอมถึงความเจริญเต็มที่เพราะสัมมาทิฏฐิเป็นปจจัย” ส่วนบุคคลผู้ชำระล้างบาปได้ทั้งหมด ไม่กลับมาสู่ตัณหา และทิฏฐิในภพ

เทวดาและมนุษย์ ผู้นั้นเรียกวา ผู้ล้างบาปได้แลว เช่น พระวักกลิอรหันตกล่าวไวว่า “เราได้เสวยบาปกรรมที่เราได้ทำไวในชาติอื่นๆ แต่ ปางกอน บัดนี้ เราจะลอยบาปนั้นเสียตรงนี้ เราได้มีความเห็นอย่างนี้มาแต่ เดิม เรานั้นครั้นฟังพระวาจาสุภาษิตอันเป็นบทที่ประกอบด้วยเหตุผลแลว ก็ได้พิจารณาเห็นเนื้อความตามความเป็นจริงได้อย่างถองแท้ โดยแยบคาย ล้างบาปได้หมดแลว เป็นผู้ไม่มีมลทินหมดจดสะอาดบริสุทธิ์ เราก้าวลงสู่กระแสน้ำ คือ มรรคมีองค 8 ล้างบาปได้หมดแลว บรรลุวิชชา 3 ได้แลว” พระภิกษุณีปุณณาเถรีอรหันตกล่าววา“ใครหนอช่างไม่รู มาบอกความนี้แกทานซึ่งไม่รูวา คนจะพนจากบาปกรรมได้ก็เพราะการอาบน้ำ ถ้าเชนนั้นพวกกบ เต่า ปลา ที่เที่ยวหากินอยู่ในน้ำทั้งหมดก็คงพากันไปสวรรคแน่แท้คนฆาแกะ คนฆาสุกร พรานเนื้อ โจร เพชฌฆาตและคนที่กอบาปกรรมอื่นๆ แม้เหลานั้น ก็จะพึงพนจากบาปกรรมได้เพราะการอาบน้ำ เหลาพราหมณที่มานับถือศาสนาพุทธกลวภาษิตไวว่า “ฉันขอถึงพระพุทธเจา พระธรรมและพระสงฆ ผู้คงที่ วาเป็นที่พึ่งที่ระลึก ขอนั้นจะเป็นประโยชนแกฉัน เมื่อกอนนี้ฉันเป็นเผาพันธุแหงพระพรหม วันนี้ ฉันเป็นพราหมณจริงๆ แลว ฉันได้วิชชา 3 เป็นผู้ล้างบาปได้แลว”

11) ศาสนาพุทธลล้างบาปได้หรือไม่ ?

ศาสนาพุทธลล้างบาปได้หรือไม่นั้นจะต้องดูคำวา “บาป” หมายถึง สภาวะที่ทำให้จิตใจเศร้าหมอง เป็นเหตุให้ทำทุจริตทางกาย วาจา ใจ นั่นก็คือ กิเลสนั่นเอง ฉะนั้น คำถามนี้จึงตอบได้วาเฉพาะบุญอย่างเดียวยังล้างบาปไม่ได้ บุญช่วยได้เพียงแต่ชะลอวิบากกรรมไว้ชั่วคราวเทานั้น และไม่มีวิธีการใดที่จะลบล้างวิบากกรรมที่ทำไปแลวด้วยเจตนาได้แต่พระพุทธเจา ทรงพบเงื่อนไขวา วิบากกรรมลบล้างไม่ได้ก็จริง! แต่สามารถหลีกหนีไปให้พนจากการตองรับวิบากกรรมได้ด้วยการกำจัดเชื้อที่ทำให้ตองเกิดอีกเพราะเมื่อไม่เกิดอีกก็ไม่ตองรับวิบากกรรมใดๆ อีกตอไป ซึ่งเชื้อที่กอให้เกิดการเกิดใหม่ก็คือ “กิเลสตัณหา” นั่นเอง สามารถชำระล้างได้อย่างเป็นขั้นตอนด้วยมรรคญาณ ที่เกิดจากการเจริญวิปสสนาในพระพุทธศาสนาเพียงเทานั้น เพราะว่าศาสนาพุทธล้างบาปให้ใครไม่ได้ แต่บอกวิธีหลีกหนีจากการตองเสวยวิบากกรรมทั้งมวลได้ โดยการชำระล้างกิเลสให้หมดสิ้นไป ด้วยการลงมือปฏิบัติวิปสสนา ทำมรรคญาณให้เกิดขึ้น ซึ่งมรรคญาณนี้แหละเป็นคุณเครื่องชำระล้างบาป ได้อย่างแท้จริง มิใชเพียงแคความเชื่อลมๆ แลง ๆ เพราะเมื่อผู้ปฏิบัติเขาถึงแลว ก็จะรูแจงสภาวะจิตของตนเองวา ล้างบาปได้แลวหรือยัง ไม่ตองให้ใครมาบอกหรือบงการเหมือนกับเราลิ้มรสมะนาวแลวรู้วาเปรี้ยว โดยไม่ตองไปเชื่อใคร หรือให้ใครมาบอก ดังที่พระพุทธเจาตรัสถึงมุนีผู้ล้างบาปวา “บุคคลผู้เป็นมุนีทางกายเป็นมุนีทางวาจา เป็นมุนีทางใจ ผู้ไม่มีอาสวะแลว เป็นมุนีผู้สมบูรณด้วยโมเนยยธรรมเป็นผู้ล้างบาปได้” เพราะเป็นผู้ชำระล้างบาปทั้งปวงแลว ด้วยมรรคญาณ คือ ญาณที่ทำหนาที่ประหาณกิเลส หรือจะกล่าววาล้างกิเลส เป็นญาณลำดับขั้นที่ 14 ในญาณ 16 ที่เกิดแก่ผู้เจริญวิปสสนาภาวนา ซึ่งแบ่งความสามารถในการประหาณกิเลสออกเป็น 4 ขั้น ดังนี้ 1) โสดาปตติมรรคญาณ 2) สกทาคามิมรรคญาณ 3) อนาคามิมรรคญาณ และ 4) อรหัตตมรรคญาณ เพราะพระอรหันตไม่มีการเวียนว่ายตายเกิดอีกตอไป เมื่อไม่เกิดอีกก็ตองไม่แก่ ไม่ตองตาย ไม่ตองรับวิบากกรรมใดๆ อีกตอไปนั้นเอง

12) วิธีล้างบาปในพระพุทธศาสนา

คำวา ล้างบาป คือ การชำระล้างกิเลสออกจากจิตนั่นเองแบงตามระดับของกิเลสได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้ 1) ล้างวีติกกมกิเลสด้วยศีล เชน ศีล 5 ศีล 8 ศีล 10 และศีล 227 เป็นตน แต่สงบระงับได้เพียงครั้งคราว เฉพาะขณะที่ยังมีการรักษาศีลอยู่เทานั้น เรียกวา ตทังคปหาน จะเห็นได้ว่า การรักษาศีลจึงมี 2 ระบบ คือ 1.1) ศีลเพื่อวัฏฏะ หมายถึง การเวียนว่าย ตายเกิด ในกามภพ รูปภพและอรูปภพ เพราะวัฏฏะที่เป็นไปในทางจิตมี 3 ประการ คือ 1.1.1) กิเลสวัฏฏ วงจรกิเลสประกอบด้วยอวิชชา ตัณหา อุปาทาน 1.1.2) กัมมวัฏฏ์ วงจรกรรมประกอบด้วยสังขาร และกรรมภพ และ 1.1.3) วิบากวัฏฏ วงจรวิบากประกอบด้วยวิญญาณ นามรูป สฬายตนะ ผัสสะ เวทนา ซึ่งแสดงออกในรูปอุปปัติภพ ชาติชรามรณะ และ 1.2) ศีลเพื่อวิวัฏฏะ หมายถึง พระนิพพาน ได้แก โลกุตตรธรรม 9 อันพนไปจากการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสาร กล่าวสรุปก็คือ ศีลเพื่อวิวัฏฏะเป็นศีลที่เป็นไปเพื่อพระนิพพาน ได้แก สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ ในมรรคมีองค 8 รวมเรียกวา ศีลวิสุทธิ 2) ล้างปริยุฏฐานกิเลสด้วยสมาธิ เพราะว่า สมาธิ คือ ภาวะมีอารมณหนึ่งเดียวของกุศลจิต หมายถึง การดำรงจิตและเจตสิกไวในอารมณหนึ่งเดียว เพราะวา สมาธิ เป็นที่ตั้งอยู่แหงจิต ความดำรงอยู่แหงจิต ความมั่นอยู่แหงจิต ความไม่ส่ายไปแหงจิต ความไม่ฟุงซ่านแหงจิต ภาวะที่จิตไม่ส่ายไป ความสงบ สมาธินทรียสมาธิพละ ความตั้งใจชอบ ในสมัยนั้นอันใด นี้ชื่อวา สัมมาสมาธิ ดังนั้นสภาวสมาธิที่แน่วแน่ถึงขั้นอัปปนา เรียกวา ฌาน คือ ภาวะจิตที่เพงอารมณจนแน่วแน่ ฌานมีองคประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ วิตก วิจาร ปติ สุข เอกัคคตา องคฌานทั้ง 5 ประการนี้ เป็นคุณเครื่องกำจัดนิวรณ 5 โดยตรง แบบขมไวชั่วคราวในทุกขณะที่ยังปรากฏองคฌานนั้นๆ อยู่ ที่เรียกวา วิกขัมภนปหาน และ 3) ล้างอนุสัยกิเลสด้วยปัญญา (ในมรรคญาณ) หมายถึง ธรรมชาติเครื่องรูชัดอารมณที่ปรากฏทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ตามความเป็นจริง ประกอบ 8 นั่นเอง คือ สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาวายามะ สัมมาสติ และ สัมมาสมาธิ เพื่อการบรรลุมรรค ผล และนิพพาน ตามหลักปัญญาญาณ 3 คือ 1) จินตามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการพิจารณาด้วยโยนิโสมนสิการ 2) สุตมยปัญญา ปัญญาเกิดจากการฟงธรรมจากสัตบุรุษ และ 3) ภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการเจริญภาวนา จะเห็นได้ว่า หลักพระพุทธศาสนา บาปก็คือภาวะกิเลสภายในใจ จะล้างบาปได้ก็ด้วยการกำจัดกิเลสเทานั้น ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการเจริญวิปสสนาภาวนา จนก้าวผานความ เป็นปุถุชนไปสูความเป็นพระอริยบุคคลขั้นต่างๆ จึงสามารถละกิเลสได้ด้วยมรรคญาณ ตามขั้นของความเป็นพระอริยบุคคลประเภทนั้นๆ ตามลำดับจนกระทั่งหลุดพนหมดจดจากกิเลสทั้งปวงในที่สุดนั้นเอง

13) เทคนิควิธีแกไขบาปกรรมในพระพุทธศาสนา

ชาวพุทธเชื่อเรื่องกรรม ฆาสัตวทุกชนิดเป็นบาป ในปจจุบันนี้ การล้างบาป ได้ปรากฏใหคนไทยได้รับรูเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งที่เรื่องนี้ไม่ได้ถูกนำมาสอนในศาสนาพุทธมากนัก นั่นเพราะกระแสโลกาภิวัตนมีการเผยแผ่ขอมูลทางโลกโซเชียลมากขึ้น ทำให้การเผยแผ่แนวคิดของคนต่างศาสนากระจายไปได้ในวงกวางกวาแต่กอน และเขาถึงได้โดยง่ายด้วยระบบอินเตอรเน็ต จึงกอใหเกิดความสนใจในเรื่องการล้างบาปกันมากขึ้น และกอใหเกิดการตีความประเด็นเรื่องนี้ไปต่างๆ นานา เพื่อให้เกิดความสบายใจแกตนเองบ้างเพื่อผลประโยชนแอบแฝงบ้างจนทำให้เกิดความสับสนในสังคมชาวพุทธและสร้างความบิดเบือนหลักการที่แท้จริง

ของพระพุทธศาสนาไปอย่างมาก ฉะนั้น การได้ศึกษาประเด็นเรื่องบาปและการล้างบาปนี้ จะช่วยให้เกิดความเขาใจที่ถูกตองวา บุญอย่างเดียวยังล้างบาปไม่ได้ บุญช่วยได้แต่ชะลอวิบากของบาปกรรมไวชั่วคราวเทานี้สวนการล้างบาปที่ถูกตองนั้น คือการชำระล้างกิเลสออกจากจิต ด้วยการปฏิบัติวิปสสนาภาวนา เริ่มตนจากการรักษาศีลใหบริสุทธิ์ เพื่อละวีติกกมกิเลส อันเป็นเหตุใหกระทำผิดทางกาย วาจา เจริญสมาธิเพื่อขมปริยุฏฐานกิเลส ได้แก่ นิวรณ 5 เอาไว และเจริญวิปสสนาเพื่อละอนุสัยกิเลส ได้แก กิเลสที่แฝงตัวนอนเนื่องอยู่ในขันธสันดาน เมื่อบรรลุมรรคญาณครั้งแรก (โสดาปตติมรรค) สามารถละสักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา และสีลัพพตปรามาสได้อย่างเด็ดขาด จัดเป็นพระอริยบุคคลเบื้องตนในพุทธศาสนา เมื่อบรรลุมรรคญาณครั้งสุดท้ายคือ การ ละอนุสัยกิเลสได้หมดสิ้น สำเร็จเป็นพระอรหันต ผู้ดับทุกขได้สิ้นเชิง ไม่มีภพใหม่อีกตอไป

14) เจริญสุทธวิปสสนาภาวนา 7 ขั้นตอน บรรลุธรรมในชาตินี้

การเจริญวิปสสนา คือ การเจริญปัญญาเพื่อเพ่งพินิจพิจารณารูปธรรมและนามธรรมตามเป็นจริงจนเห็นแจงพระไตรลักษณ แต่ที่เราไม่เห็นรูปไม่เห็นนามตามความเป็นจริงได้โดยง่ายนั้น นั่นก็เพราะวามีเหตุ 3 ประการมาขวางกั้น ก็คือ สันตติปดบังอนิจจัง อิริยาบถปดบังทุกข ฆนสัญญาปดบังอนัตตา ดังนั้นวิธีทำลายเครื่องปดบังไตรลักษณทั้ง 3 ประการ คือ การสติปฏฐาน 4 นอกจากนี้ไม่มีทางใดอีกเลสติปฏฐาน 4 นี้เทานั้นที่สามารถทำลายวิปลาสและทำให้เกิดวิปสสนาปัญญาเห็นความจริงของรูป–นามได้จากความเป็นจริงก็เพราะวิปลาสธรรม 4 ประการนี้ คือ คือ 1) สุภวิปลาส ความสำคัญผิดวาสังขารร่างกายเป็นของสวยงาม 2) สุขวิปลาส ความสำคัญผิดวารูป–นามสังขารเป็นสุข 3) นิจจวิปลาส ความสำคัญผิดวารูป–นามสังขารเป็นของเที่ยง และ 4) อัตตวิปลาส ความสำคัญผิดวารูป–นามสังขารเป็นตัวเป็นตน การที่จะละวิปลาสธรรมนี้ได้ก็โดยการกำหนด รูป–นาม ตามแนวทางแหงการเจริญสติปฏฐาน 4 เทานั้น ดังคัมภีรอรรถกถาอธิบายไววา สติปฏฐาน 4 มุงแสดงการละหรือทำลายวิปลาสธรรมทั้ง 4 เป็นหลัก คือ 1) สุภวิปลาส กำจัดได้ด้วยการเจริญกายานุปัสสนาสติปฏฐาน คือ ละความสำคัญผิดวารูปสังขารเป็นของสวยงามเสียได้ 2) สุขวิปลาส กำจัดได้ด้วยการเจริญเวทนานุปัสสนาสติปฏฐาน คือ ละความสำคัญผิดวารูป–นามเป็นสุขเสียได้ 3) นิจจวิปลาส กำจัดได้ด้วยการเจริญจิตตานุปัสสนาสติปฏฐาน คือ ละความสำคัญผิดวารูป–นามเป็นของเที่ยงเสียได้ 4) อัตตวิปลาส กำจัดได้ด้วยการเจริญธรรมานุปัสสนาสติ ปฏฐาน คือ ละความสำคัญผิดวารูป–นามเป็นตัวเป็นตนเสียได้ ด้วยเหตุผลนี้ จะเห็นได้วา วิปสสนาภาวนาและการเจริญสติปฏฐาน 4 จึงเป็นสิ่งเดียวกันโดยความเป็นเหตุเป็นผลกัน คือ วิปสสนาญาณจะมีขึ้นไม่ได้เลย หากขาดกระบวนการพิจารณาธรรมตามแนวสติปฏฐาน 4 จะเห็นได้ว่า ปจจุบันนี้ มีหลายคนคัดค้านการปฏิบัติภาวนาตามแนวนี้วา “การปฏิบัติแบบพอง–ยุบไม่ปรากฏในพระไตรปฏก” แต่ความจริงแลวอาการพอง–ยุบนั้นเป็นหนึ่งในธาตุลม 6 ประเภท คือ ธาตุลมที่อยู่ในชองทอง (กุจฉิสยวาโย) ทำให้เกิดอาการพองและอาการยุบของทอง เรียกวา กุจฉิสยวาโย ดังนั้น วิธีปฏิบัติโดยการกำหนดอาการทองพอง–ยุบจึงเป็นธรรมชาติที่มีอยู่จริง และในการกำหนดครั้งหนึ่งๆ นั้น ประกอบพรอมด้วยความเพียร ความรูชัด สติระลึกรูเทาทันอารมณปจจุบันและเป็นการปฏิบัติศีล สมาธิ ปญญา เพราะจิตที่คอยระมัดระวังในอาการพอง–อาการยุบเป็นศีล จิตที่แนบแน่นอยู่กับอาการพอง–อาการยุบ เป็นสมาธิการเขาไปรูแจงอาการเกิด–ดับของกิจฉิสยวาโยธาตุเป็นปัญญา

บทวิจารณ์

จุดเด่นของหนังสือเล่มนี้

จุดเด่นของหนังสือเล่มนี้ เรื่อง การล้างบาป แก้ไขกรรม ตามคัมภีร์พุทธศาสนา ก็คือ ส่วนใหญ่ชาวพุทธหลายคนมีความเชื่อฝังใจว่า “การล้างบาป” ในพุทธศาสนาอย่างแน่นอน บุญและบาปนำมาลบล้างกันไม่ได้อย่างเด็ดขาด โดยยึดแนวคิดว่า “การล้างบาป” ก็คือ การสารภาพความผิดแล้วบาปทั้งหมดก็จะหลุดหายไปอย่างที่ทำกันในศาสนาคริสต์ แต่โดยความเป็นจริงแล้ว พระพุทธเจ้าหาได้ทรงปฏิเสธการล้างบาปไม่ พระองค์กลับทรงตรัสย้ำถึงวิธีการล้างบาปที่ถูกต้อง มิใช่เพียงแค่ปากพูด หรืออาบ น้ำ นั่นคือ ทรงตรัสรับรองว่า “บาป” สามารถล้างได้โดยการชำระล้างที่กิเลสอันเป็นเหตุให้เกิดบาปนั้น ๆ ด้วยมรรคญาณ ซึ่งเป็น “การล้างบาป” ที่แท้จริง ก็คือ ผู้มีกายสะอาด มีวาจาสะอาด มีใจสะอาด ไม่มีอาสวะเป็นผู้สะอาด เรียกว่า เป็นผู้ล้างบาป หมายถึง ผู้มีสัมมาทิฏฐิ ย่อมล้างมิจฉาทิฏฐิได้ ล้างบาปอกุศลธรรมเป็นที่เกิดขึ้นเพราะมิจฉาทิฏฐิได้ และกุศลธรรมเป็นอันมากย่อมถึง ความเจริญเต็มที่เพราะสัมมาทิฏฐิเป็นปัจจัย เพราะบุคคลผู้ชำระล้างบาปได้ทั้งหมด ทั้งภายในและภายนอก ในอายตนะทั้งหมด ไม่กลับมาสู่ตัณหาและทิฏฐิ ที่ว่า ผู้ล้างบาปได้แล้ว

เพราะเหตุนี้ จะเห็นได้ว่า บาป –กรรม ที่เราทำไว้ในชาติอื่น ๆ แต่ปางก่อนที่ประกอบด้วยเหตุผล ตามความเป็นจริง ได้อย่างถ่องแท้ ล้างบาปได้หมดแล้ว เป็นผู้ไม่มีมลทิน หมดจดสะอาด บริสุทธิ์ ด้วยมรรคมีองค์ 8 ลอยบาปได้หมดแล้ว จึงบรรลุวิชชา 3 ได้ทำตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้ากล่าวด้วยภาษิตเหล่านี้ว่า ฉันขอถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ ว่าเป็นที่พึ่งที่ระลึก ขอสมาทานศีล ข้อนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ฉัน เมื่อก่อน ฉันเป็นเผ่าพันธุ์แห่งพระพรหม วันนี้ ฉันเป็นพราหมณ์จริง ฉันได้วิชชา 3 มีความสวัสดี จบเวท และเป็นผู้ล้างบาปได้แล้ว” บัณฑิตทั้งหลาย เรียกบุคคลผู้เป็นมุนีทางกายเป็นมุนีทางวาจา เป็นมุนีทางใจ ผู้ไม่มีอาสวะว่า เป็นมุนีผู้สมบูรณ์ด้วยโมเนยยธรรม ล้างบาปได้แล้ว

ดังนั้นการกระทำที่เกิดจากเจตนาแล้วแสดงออกทางกาย และทางวาจา และให้ผลตามแต่ปัจจัยและกำลังของกรรมทำให้เราต้องเวียนวายตายเกิด ตราบเท่าที่เรายังไม่ “สิ้นกรรม” หรือ “ดับกรรม” ด้วยการปฏิบัติตามอริยมรรคมีองค์ 8 จนสิ้นกิเลส ในขณะที่วิธีการแก้กรรมที่ปรากฏในสังคมไทยก็จะเป็นการทำบุญด้วยการบริจาคทาน เข้าวัด ปฏิบัติธรรม บูชาเทพเจ้าองค์ต่าง ๆ สวดมนต์คาถา หรืออาศัยผู้ทำพิธีเป็นคนกลางสื่อสารกับเจ้ากรรมนายเวร แนวคิดแบบนี้ของคนไทยนั้น มีทั้งส่วนที่ขัดแย้งและสอดคล้องกับหลักคำสอนเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนา ในส่วนที่ขัดแย้ง คือ มองว่าความทุกข์ที่เกิดขึ้นกับตนเองเป็นผลจากการกรรมเก่า รวมถึงมีการบูชาเทพเจ้าเพื่อแก้กรรม แต่อย่างไรก็ตาม คนไทยก็ยังเชื่อในการทำบุญตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา และการแก้กรรมด้วยการทำบุญหรือทำความดีนั้นไม่ขัดกับหลักคำสอนเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนา โดยอาศัยผลของกรรมดีที่ได้ทำในปัจจุบันแก้ผลของกรรมในอดีตนั้นเอง

จุดด้อยของหนังสือเล่มนี้

จุดเด่นของหนังสือเล่มนี้ เรื่อง การล้างบาป แก้ไขกรรม ตามคัมภีร์พุทธศาสนา ก็คือ ผู้วิจารณ์เห็นว่า แนวคิดเรื่อง การแก้กรรมที่ปรากฏในสังคมไทย มีความสอดคล้องและประเด็นที่มีความคลาดเคลื่อนไปจากหลักการทางพระพุทธศาสนา มองที่คนไทยว่าความทุกข์ที่เกิดขึ้นกับตนเองเป็นผลจากกรรมเก่าและมีการบูชา

เทพเจ้าเพื่อให้บรรเทาความทุกข์ที่เกิดขึ้นหรือเพื่อให้ ได้สิ่งที่ตนปรารถนานั้น ความเชื่อแบบนี้ ถือเป็นมิจฉามิจฉาทิฐิเกี่ยวกับเรื่องกรรม ดังที่พระพุทธเจ้าได้แสดงไว้ 3 ประการ ดังนี้ 1) การเชื่อว่าชีวิตของเราถูกกำหนดด้วยกรรมเก่า 2) การเชื่อว่าชีวิตของคนเราเป็นไปตามลิขิตของเทพเจ้า 3) การเชื่อว่าสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของเรานั้นหาสาเหตุไม่ได้ ซึ่งแนวคิดเรื่องกรรมและการแก้กรรมในสังคมไทยมีความสอดคล้องกับแนวคิดที่ 1 และ 2 พระพุทธเจ้าทรงแยกคำสอนของพระองค์ออกจากคำสอนเหล่านี้ เนื่องจากคำสอนของลัทธิเหล่านี้เป็นคำสอนประเภท “อกิริยา” คือ หลักคำสอนหรือทัศนะที่ไม่ทำให้เกิดการกระทำ จะเห็นได้ว่า ความเชื่อเรื่องกรรมและการแก้กรรมของคนไทยก็ยังมีส่วนที่สอดคล้องกับหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา ในเรื่องของการทำทานรักษาศีลและการปฏิบัติธรรม แต่จุดมุ่งหมายของคนไทยนั้นก็ไม่ได้ตรงกับจุดมุ่งหมายของพระพุทธศาสนา คือ “การดับกรรม” หรือ “การสิ้นกรรม” เพราะต้องการอาศัยบุญ เพื่อแก้ไขผลกรรมชั่ว ทำให้ชีวิตชาติปัจจุบันมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หรือได้ไปเกิดในภพภูมิที่ดีเมื่อตายหรือถ้าเกิดเป็นมนุษย์ก็เกิดในตระกูลที่ดีมีฐานะร่ำรวย ร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง มีสติปัญญาดี เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า ความเชื่อเรื่องกรรมของคนไทยมีความคลาดเคลื่อนไปจากคำสอน เรื่องกรรมทางพระพุทธศาสนา ตัวอย่างเช่น ในสำนวนไทยที่เราพูดกันบ่อย ๆ เช่น “ชาตินี้มีกรรม” “เราทำมาไม่ดีก้มหน้ารับกรรมไปเถิด” และ “อะไร ๆ ก็สุดแต่บุญ แต่กรรมแล้วกัน” จะเห็นได้ว่า คำเหล่านี้ เรามักมองกรรมในแง่ของผล โดยมองว่า เป็นผลของการกระทำ โดยมุ่งเอาแง่ชั่วหรือแง่ไม่ดีหรือเรื่องร้าย ๆ คือ เรื่องทุกข์ เรื่องโศก เรื่องภัยอันตราย ความวิบัติ เหตุร้ายต่าง ๆ นานา ในแง่ของ เวลา ก็มุ่งไปในอดีต โดยเฉพาะมุ่งเอาชาติก่อนเป็นสำคัญ เช่น ความเชื่อว่า ที่ต้องเกิดมายากจนในชาตินี้ ก็เพราะผลกรรมเก่าในชาติอดีตที่เคยทำไว้ จึงต้องมารับผลกรรม เมื่อเชื่อแบบนี้ จึงปล่อยชีวิตไปตามเรื่องตามราวหรือบางคนเมื่อถูกประทุษร้ายก็ถือเสียว่า ชาติก่อนเคยทำร้ายเขา ชาตินี้ เขาจึงมาแก้แค้น เป็นต้น

ในปัจจุบันมีผู้อ้างตัวเป็น “คนกลาง” ในการดำเนินการเรื่องนี้ คือ ผู้ที่ทำหน้าที่ เป็นสื่อกลางในการสื่อสารกับเจ้ากรรมนายเวร หรือเป็นผู้ทำพิธีกรรมเพื่อแก้กรรม ซึ่งก็มีความคิดความเชื่อและวิธีการแตกต่างกัน เช่น การปฏิบัติกรรมฐานเพื่อ แก้กรรม การทำบุญ ถือศีล การสวดมนต์หรือใช้คาถาบางอย่าง เป็นต้นและมีการตีพิมพ์เป็นหนังสือออกมานำเสนอในเรื่องเหล่านี้ อยู่มากมายทั้งแบบที่เป็นรูปเล่ม และหนังสือออนไลน์ ซึ่งสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ไม่จำกัดเพศ และวัย จึงเกิดปัญหาว่า ความเชื่อและวิธีการเหล่านี้อะไรเป็นพุทธ อะไรไม่เป็นพุทธ ในพุทธศาสนา ใครจะเป็นผู้แก้กรรมได้ และแก้อย่างไร จึงจะไม่ขัดกับหลักการของพระพุทธศาสนาหรือหลักที่พระพุทธศาสนาสนับสนุนการล้างบาปและแก้กรรม ในคำสอนของพระพุทธศาสนาล้วนเป็นไปเพื่อการพ้นจากบ่วงของกรรม ก็คือ 1) การแก้ไขผลของกรรมชั่วทำได้ด้วยการหยุดการกระทำที่ไม่ดีแล้ว หันมาทำความดี จนกำลังของกรรมดีมีมากพอที่จะส่งผลและตัดการให้ผลของกรรมชั่ว และ 2) การตัดกรรม โดยมีจุดมุ่งหมายสูงสุดที่ “การดับกรรม” หรือ “การสิ้นกรรม” ซึ่งทำได้ด้วยการหยุดการกระทำที่ไม่ดีแล้วหันมาทำความดีเช่นเดียวกับการแก้ผลของกรรม แต่ต่างกันตรงที่จะมีการขัดเกลาจิตใจและความคิดเพื่อลดกิเลสเพิ่มเข้าไปด้วย เมื่อพิจารณาแล้ว การแก้กรรมในสังคมไทยตามกรอบขององมรรคองค์มีองค์ 8 การที่ผู้ร่วมพิธีแก้กรรมกับทุกข์ที่เกิดขึ้นในชีวิตว่ามาจากกรรมเก่าหรือเจ้ากรรมนายเวรที่ว่า “คนเราเกิดมาเพื่อใช้กรรม” ไม่สามารถหนีผลจากกรรมได้ จึงทำให้เกิดความคิดที่ว่าไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

ได้จึงต้องแก้ด้วยการรับคำแนะนำจากผู้ทำพิธีแก้กรรม รวมถึงเกิดความคิดที่ว่าการขัดเกลากิเลสของตนเองจนถึงขั้นบรรลุธรรมเป็นอริยบุคคลหรือนิพพานนั้น เกินความสามารถของตนเอง มุ่งหวังเพียงให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในปัจจุบัน และเมื่อเกิดชาติต่อไป การให้ทาน ถือศีล และการปฏิบัติธรรม จึงเป็นไปเพื่อเพิ่มบุญ

การแก้กรรมในสังคมไทยมักใช้แนวคิดเรื่อง การทำบุญเป็นฐาน เพื่อสนับสนุนวิธีการแก้กรรมในสำนักของตนทั้ง ๆ ที่บางวิธีเป็นวิธีการที่ไม่มีการสอนในพระพุทธศาสนา เช่น การบูชาเทพเจ้า เป็นต้น ก็มักจะอ้างว่าทำแล้วได้บุญกุศลสิ่งศักดิ์ที่เราบูชาจะคุ้มครอง แต่พระพุทธเจ้าทรงตรัสปฏิเสธไว้ชัดเจนว่าการบูชาเทพหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้นไม่เกิดประโยชน์ ไม่ใช่ทางแก้กรรม จะเห็นได้จากพุทธพจน์ว่า “บุรุษในโลกเป็นผู้ฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ประพฤติผิดในกาม พดูเท็จ พุดส่อเสียด พูดคำหยาบ พูดเพ้อเจ้อ เพ่งเล็งอยากได้ของเขา มีจิตพยาบาท เป็นมิจฉาทิฐิ หมู่มหาชนพึงมาประชุมแล้วสวดอ้อนวอนสรรเสริญ ประนมมือเดินเวียนกับบุรุษนั้นว่าขอบุรุษนี้ หลังจากตายแล้ว จงไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์เถิด ก็จริง ถึงกระนั้น บุรุษนั้น หลังจากตายไปแล้ว พึงไปเกิดในอบาย ทุคติ วินิบาต นรก ตามหลักการของพระพุทธศาสนานั้น พระพุทธเจ้าทรงสอนให้พึ่งตนเองและเชื่อมั่นในตนเอง ในการจะประสบความสำเร็จทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจ โดยเริ่มการลด ละ เลิก การกระทำที่ไม่ดีของตนเองเสียก่อน แล้วพยายามทำความดี และขัดเกลาจิตใจของตนเองอยู่เสมอ เพราะการที่เราเน้นแก้ไขแค่การกระทำ แต่ไม่ได้แก้ไขที่จิตใจ เราก็อาจกรทำกรรมชั่วได้อีกเพราะแรงผลักดันจากกิเลสในจิตใจของเรา

บทสรุป

จากการวิเคราะห์วิจารณ์หนังสือเรื่อง “การล้างบาป แก้ไขกรรม ตามคัมภีร์พุทธศาสนา” ผู้เขียนโดย “พระภาวนาพิศาลเมธี วิ. (ประเสริฐ มันฺตเสวี)” ผู้วิจารณ์เห็นว่า เป็นแนวคิด การล้างบาป แก้ไขกรรม คือ การแสดงให้เห็นว่าการแก้กรรมนั้นไม่ขัดต่อหลักคำสอนเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาแต่อย่างใด และเราทุกคนก็ควรแก้กรรม แต่รูปแบบวิธีการแก้กรรมที่ปรากฏในสังคมไทยปัจจุบันนั้น บางวิธีก็ไม่เป็นไปตามหลักของเหตุและผล รวมถึงขัดต่อหลักการของพระพุทธศาสนาที่สอนให้ เราพึ่งตนเอง หมั่นพัฒนาตนเองอยู่เสมอทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพราะการแก้กรรมที่ดีที่สุด ก็คือ การใช้ชีวิตด้วยความไม่ประมาทก่อนจะทำอะไรคิดอย่างรอบคอบ เพราะเมื่อเราเลือกที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งลงไปนั้นย่อมมีผลจากการกระทำของเราตามมาเสมอ เวลาที่เกิดปัญหาขึ้นมาในชีวิตเราควรที่จะพิจารณาด้วยเหตุผลว่าปัญหาที่เกิดขึ้นว่ามีสาเหตุมาจากอะไรและหาทาง ซึ่งสามารถแก้ปัญหาได้จริง ไม่ควรไปโทษโชคชะตา กรรมเก่า หรืออำนาจที่มองไม่เห็น ว่าเป็นสาเหตุของปัญหา นอกจากนี้ การทำบุญนั้นเป็นสิ่งที่ดีแต่ก็ควรที่จะคำนึงถึงฐานะของตนเอง คนบางคนมีชีวิตที่ยากลำบาก ด้วยความเชื่อว่าเป็นเพราะกรรมเก่าเป็นสาเหตุทำให้ เกิดมาเป็นอย่างนี้ จึงต้องทำบุญเยอะๆ และทำครั้งละมาก ๆ โดยไม่คำนึงถึงกำลังทรัพย์ของตน หวังสบายชาติหน้าลืมคิดถึงการใช้ชีวิตในปัจจุบันของตนเอง อย่างนี้ถือว่าเป็นการทรมานตนเอง แทนที่ทำบุญจะได้บุญ กลับกลายเป็นว่า ทำบุญได้บาปแทน เพราะการกระทำที่เกิดจากเจตนา แล้วแสดงออกทางกาย และทางวาจา และให้ผลตามแต่ปัจจัยและกำลังของกรรม ทำให้เราต้องเวียนวายตายเกิด ตราบเท่าที่เรายังไม่ “สิ้นกรรม” หรือ “ดับกรรม” ด้วยการปฏิบัติตามอริยมรรคมีองค์ 8 จนสิ้นกิเลส ในขณะที่วิธีการแก้กรรมที่ปรากฏ ในสังคมไทยก็จะเป็นการทำบุญด้วยการบริจาคทาน เข้าวัด ปฏิบัติธรรม บูชา เทพเจ้ าองค์ต่าง ๆ สวดมนต์คาถา หรืออาศัยผู้ ทำาพิธี

เป็นคนกลางสื่อสารกับ เจ้ากรรมนายเวร แนวคิดแบบนี้ ของคนไทยนั้นมีทั้งส่วนที่ขัดแย้งและสอดคล้องกับหลักคำสอนเรื่องกรรมในพุทธศาสนา ในส่วนที่ขัดแย้ง คือ มองว่าความทุกข์ที่เกิดขึ้น กับตนเองเป็นผลจากการกรรมเก่า รวมถึงมีการบูชาเทพเจ้าเพื่อแก้กรรม แต่อย่างไร ก็ตาม คนไทยก็ยังเชื่อในการทำบุญตามหลักคำสอนในพุทธปรัชญาเถรวาท และการแก้กรรมด้วยการทำบุญหรือทำความดีนั้นไม่ขัดกับหลักคำสอนเรื่องกรรมในพุทธปรัชญาเถรวาท โดยอาศัยผลของกรรมดีที่ได้ทำในปัจจุบันแก้ผลของกรรมในอดีต

เอกสารอ้างอิง

พระภาวนาพิศาลเมธี วิ. (ประเสริฐ มนฺตเสวี). **การล้างบาป แก้ไขกรรม ตามคัมภีร์พุทธศาสนา.** กรุงเทพมหานคร : ประยูรสาสนไทย, 2561.